Funded by
the European Union

SEESAC

UNDP

1 Aspecte-cheie de gen

2 Examinarea cererii din perspectiva de gen

3 Acordarea atenției preocupărilor legate de gen

4 Monitorizarea continuă

ORIENTĂRI
PRIVIND ACORDAREA PERMISELOR DE ARMĂ SENSIBILE LA DIMENSIUNEA DE GEN

GENDER AND SALW CONTROL: KNOW HOW SERIES

Biroul de control pentru Europa de Sud-Est și de Est asupra armelor de calibru mic și a armamentului ușor (SEESAC) este o inițiativă comună a Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) și a Consiliului de Cooperare Regională (CCR), scopul căreia constă în consolidarea capacităților naționale și regionale de control și reducere a proliferării și utilizării abuzive a armelor de calibru mic și armamentului ușor, contribuind astfel la consolidarea stabilității, securității și dezvoltării în Europa de Sud-Est și de Est.

Această publicație a fost elaborată în cadrul proiectului regional *„ Sprijin pentru intensificarea lupei împotriva posesiei ilegale, utilizării abuzive și traficului de arme de calibru mic și armament ușor (SALW) în Balcanii de Vest” (IPA/2021/425-067)* finanțat de *Comisia Europeană, Direcția Generală Vecinătate și Negocieri privind Extindere, prin intermediul Instrumentului de asistență pentru preaderare.*

Traducerea și designul grafic al acestei publicații au fost realizate cu contribuția Uniunii Europene, în temeiul Deciziei Consiliului UE (PESC) 2025/2587, în sprijinul SEESAC pentru punerea în aplicare a Foii de parcurs regionale privind combaterea traficului ilicit de arme în Balcanii de Vest și în sprijinul activităților de dezarmare și control al armelor în Europa de Sud-Est și de Est.

Pentru informații suplimentare, contactați:
Șeful SEESAC
Bulevar Zorana Đinđića 64, 11000 Belgrad, Serbia
Tel: +381 11 415 5300
www.seesac.org

Declinare de responsabilitate: Opiniile exprimate în acest document în niciun caz nu pot fi interpretate ca reflectând opiniile Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, ale Consiliului de Cooperare Regională sau ale Uniunii Europene. Denumirile utilizate și prezentarea materialelor din această publicație nu implică exprimarea opiniilor Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, ale Consiliului de Cooperare Regională sau ale Uniunii Europene cu privire la: 1) statutul juridic al oricărei jurisdicții, teritoriu sau zone, sau al autorităților sau grupurilor armate ale acesteia; sau 2) delimitarea frontierelor sau hotarelor sale.

Redactori: Kosana Beker, expert principal, și Dragan Božanić, analist SEESAC pentru proiecte în domeniul dimensiunii de gen și cercetării
Traducere: Berlizzo translations
Design și machetare: Ivan Ćulafić

Copyright @ SEESAC 2026. Toate drepturile rezervate.

ORIENTĂRI
PRIVIND ACORDAREA PERMISELOR DE ARMĂ SENSIBILE LA DIMENSIUNEA DE GEN

GENDER AND SALW CONTROL: KNOW HOW SERIES

Mulțumiri

Vrem să ne exprimăm recunoștința față de numeroșii specialiști care au contribuit la elaborarea Orientărilor, inclusiv:

Experții: Kosana Beker (Femplatz, expert principal), Jasminka Frishchikj (Asociația pentru Emanciparea, Solidaritatea și Egalitatea Femeilor), Maja Branković Đundić (PNUD Serbia), Elona Dini (PNUD Albania), Viktorija Ružičić-Tokić (consultant).

Membrii Grupului de lucru și reprezentanții Ministerelor Afacerilor Interne și Poliției: Snežana Vujović, Božidar Bulatović, Ranka Jovanović, Burim Kadriu, Labinot Sadiku, Sali Berisha, Almenida Bajrami, Slavko Tunjić, Nermina Jež, Dragana Majstorović, Nikolina Savanović, Gordan Zovko, Iva Kuzevska, Svetlana Belsoska, Tanja Vasilevska, Miki Ilijevski, Lindita Lushaku, Majlinda Vathi, Elsa Zylyftari, Artur Papa.

Reprezentanții Ministerelor Afacerilor Interne și ai Poliției care au participat la discuțiile grupurilor de focalizare: Elsa Zylyftari, Agron Pod Gega, Fatma Kalemi, Reshat Kalaci, Kastriot Gjongecoj, Julian Cano, Silvia Binaj, Tajar Hysenaj, Adeva Kondi, Dhurata Mehmeti, Elena Hasanago, Erba Leka, Eriselda Dollani, Lindita Lushaku, Oldian Lici, Valbona Rrapaj, Miroslav Kosić, Hrvoje Pašalić, Jasmina Čunjalo, Antonija Kovačević, Amir Kuko, Kristijan Kraljević, Kalila Hrgić, Krešimir Kosić, Muamer Bajrović, Edin Musić, Samela Ribo, Zvonimir Brnić, Agron Maliqi, Bajram Ademi, Lorita Bejtullahu-Preteni, Ramadan Ahmeti, Sami Hasanaj, Sefer Muhadim, Blerim N. Krasniqi, Milazim Govori, Behxhet Krasniqi, Esat Maliqi, Mukadese Gogolli-Maloku, Shemsie Jonuzaj, Xhemile Behluli, Mirjana Cvetkovska, Emilija Damcevska, Dean Stamatovski, Nermine Izairi, Tatjana Gjurovska, Demiralija Fejzo, Biljana Jakimovska, Stefan Mihajlovic, Violeta Trpcevska, Aleksandra Deckovska, Zulfi Abduli, Burim Ademi, Nenad Dejanoski, Selman Selmanovski, Nikola Gjorgjevski, Astrit Aslani, Snežana Vujović, Alma Hot, Danijela Rajević, Dejan Bogavac, Ermila Vujošević, Jasminka Luboder, Bosiljka Palikuća, Biljana Vukčević, Dragana Jovićević, Dragica Kalezić, Jovana Nišavić, Ranka Jovanović, Petar Ivezić.

Reprezentanții organizațiilor de femei din regiune: Aurela Bozo, Centrul pentru Inițiative Civice și Juridice, Marsela Allmuça și Marinela Muçobega, Centrul „Edlira Haxhiymeri”, Mersida Male (Bashalliu), Asociația pentru Asistență Juridică din Tirana, TLAS, Stela Tanellari, „Different & Equal”, Anjeza Bojaxhiu, Mecanismul coordonat de trimitere pentru cazurile de violență în familie (CRM), municipiul Tirana, Amra Beganović, Medica Zenica, Mersiha Lokvančić, Fundația pentru Democrație Locală, Radmila Žigić și Mirzeta Tomljanović, Fundația „Lara’’ Bjeljina, Gorica Ivić și Andrea Buzadžija, Fundația

„Femei Unite” din Banja Luka, Elmedina Sejdiu, Centrul pentru Protecția Femeilor și Copiilor, Elena Dimushevska, Rețeaua Națională împotriva violenței împotriva femeilor și a violenței în familie, Natasha Petkovska, Comitetul Helsinki pentru Drepturile Omului, Jasna Orovcanec Arangelovik, Asociația Tinerilor Juriști din Macedonia (MYLA), Leonora Dukaj, „Safe life Tuzi”, Nataša Međedović și Nada Koprivica, Linia telefonică de asistență SOS pentru femeile și copiii victime ale violenței din Nikšić, Nada Jelovac, Tijana Vuksanović și Jovana Mirković, Casa de siguranță pentru femei din Podgorica, și Zorica Konatar, Centrul pentru Drepturile Femeilor.

Consultările cu privire la Orientări și evaluarea colegială a acestora au fost efectuate de către reprezentanții următoarelor organizații de femei: Linia telefonică de asistență SOS pentru femeile și copiii victime ale violenței din Nikšić, Casa de siguranță pentru femei din Podgorica, Centrul „Edlira Haxhiymeri” din Tirana, Fundația „Femei Unite” din Banja Luka și Fundația „Lara” din Bjeljina.

La elaborarea Orientărilor au contribuit următorii membri ai echipei SEESAC: Alain Lapon, consilier tehnic principal, Juliana Buzi, specialistă în domeniul cooperării regionale, Vesna Cipruš, consilieră principală în domeniul problemelor de gen, Tatjana Višacki, analistă de proiect, Violeta Gaši, asociată de program, și Jana Ilić, asistentă de program.

Sumar

1.	Introducere	7
1.1	Procesul de elaborare a Orientărilor	7
1.2	Context: De ce avem nevoie de Orientări?	9
2.	Orientările	13
2.1	Scopul Orientărilor	13
2.2	Conținutul Orientărilor	14
2.3	Etapele aprobării permisului de armă sensibile la dimensiunea de gen	14
Etapa 1:	Acordarea atenției preocupărilor legate de gen	18
	Violența în familie și violența împotriva femeilor	19
	Armele de foc și violența împotriva femeilor	21
	Grupurile cele mai expuse abuzului de arme de foc – bărbații tineri	22
Etapa 2:	Examinarea cererii din perspectiva de gen – verificarea antecedentelor	26
	Inițierea verificării antecedentelor la primirea unei cereri	27
	Abordarea intersectorială	28
	Informații generale despre solicitant	29
	Justificarea motivului pentru procurarea armei de foc	31
	Evidențele infracțiunilor și contravențiilor	31
	Registrele operative ale poliției	33
	Datele din registrul armelor de foc	34
	Vizitele în teren și interviurile	35
Caseta 1:	Efectuarea altor verificări, inclusiv verificarea pe rețelele sociale și a prezenței în mediul online	45
Etapa 3:	Adoptarea unei decizii informate și sensibile la dimeniunea de gen	48
Etapa 4:	Monitorizarea continuă a îndeplinirii condițiilor legale pentru posesia armei	52

1. Introducere

1.1 Procesul de elaborare a Orientărilor

În cadrul proiectului regional *Sprijin pentru intensificarea lupei împotriva posesiei ilegale, utilizării abuzive și traficului de arme de calibru mic și armament ușor (SALW) în Balcanii de Vest*, finanțat de *Comisia Europeană, Direcția Generală Vecinătate și Negocieri privind Extindere, prin intermediul Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA II)*, SEESAC oferă sprijin autorităților din Balcanii de Vest pentru integrarea dimensiunii de gen în măsurile de control al SALW. În acest context, sunt realizate numeroase activități pentru intensificarea răspunsului instituțional la utilizarea abuzivă a armelor de foc în cazurile de violență în familie, inclusiv în domeniul reglementării civile a posesiei armelor de foc și în procedurile și practicile legate de aprobarea cererilor de eliberare a permiselor de armă.

În acest scop, în colaborare cu autoritățile din Balcanii de Vest, în anul 2022 SEESAC a inițiat crearea Grupului regional de lucru pentru elaborarea Orientărilor privind aprobarea cererilor de eliberare a permiselor de armă sensibile la dimensiunea de gen.

Obiectivele Grupului de lucru sunt:

- să contribuie la o înțelegere mai bună a principalelor provocări în procesul de aprobare a cererilor de eliberare a permiselor de armă legate de prevenirea utilizării abuzive a armelor de foc în contextul violenței în familie și abordarea altor preocupări legate de dimensiunea de gen;
- să elaboreze Orientări practice pentru ca procedurile de eliberare a permiselor să ia pe deplin în considerare riscurile legate de violența în familie și violența exercitată de partenerul intim, precum și alte aspecte de gen legate de armele de foc, inclusiv preocupările referitoare la grupul cel mai expus riscului de utilizare abuzivă a armelor de foc – bărbații tineri.

Prima reuniune a fost organizată la Tirana în perioada 30 noiembrie – 1 decembrie 2022, la care au participat 15 specialiști responsabili de aprobarea cererilor de eliberare a permiselor de armă din cinci jurisdicții din Balcanii de Vest: Podgorica, Priștina, Sarajevo, Skopje și Tirana.[1] Grupul de lucru a discutat principalele provocări legate de prevenirea violenței în familie prin intermediul procedurilor de eliberare a permiselor de armă și a inițiat elaborarea Orientărilor pentru acordarea permiselor sensibile la dimensiunea de gen. Pentru a sprijini Grupul de lucru, SEESAC a cartografiat bunele practici în domeniul

1 Deoarece autoritățile din Belgrad, cu sprijinul PNUD Serbia, au elaborat deja orientări similare în cadrul proiectului *Reducerea riscurilor, creșterea siguranței – către eliminarea utilizării abuzive a armelor de calibru mic și armamentului ușor (SALW) în contextul violenței în familie*, reprezentanții de la Belgrad nu au participat la activitățile Grupului de lucru, însă lecțiile învățate și bunele practici dezvoltate în cadrul acestui proiect au fost prezentate Grupului de lucru și incluse în aceste Orientări.

reglementării aprobării cererilor de eliberare a permiselor de arme legate de prevenirea violenței în familie, care au fost prezentate și discutate în cadrul atelierului.

Pentru a extinde baza de dovezi a Orientărilor, au fost organizate cincisprezece (15) grupuri de focalizare pentru a facilita elaborarea acestora și a discuta modul de abordare corespunzătoare a riscurilor legate de prezența armelor de foc în contextul violenței în familie. Acestea au avut loc la Sarajevo în perioada 28 – 30 martie, la Tirana în perioada 28 – 30 martie, la Podgorica în perioada 4 – 6 aprilie, la Priștina în perioada 12 – 14 aprilie și la Skopje în perioada 25 – 27 aprilie. În fiecare jurisdicție au fost organizate câte trei grupuri de focalizare: cu reprezentanți ai organizațiilor de femei (în total au participat reprezentanți ai 17 organizații), cu colaboratori de poliție implicați în procesul de aprobare a cererilor de eliberare a permiselor de armă (33) și cu colaboratori care intervin în cazurile de violență în familie (35). În urma discuțiilor din cadrul grupurilor de focalizare, au fost pregătite 15 rapoarte cuprinzătoare, care au contribuit la elaborarea Orientărilor.

A doua reuniune a Grupului de lucru a fost organizată în perioada 9 – 11 mai 2023 la Durres. În afară de participanții la prima reuniune, la aceasta au participat și colaboratori de poliție cu experiență practică în efectuarea verificărilor antecedentelor în cadrul procesului de eliberare a permiselor de armă persoanelor civile. Aceștia au discutat concluziile grupurilor de focalizare, precum și structura și conținutul Orientărilor și au analizat detaliat principalele etape ale examinării cererii pentru obținerea unei arme din perspectiva dimensiunii de gen.

Pe baza contribuțiilor Grupului de lucru, a bunelor practici deja existente în regiune, precum și a constatărilor grupurilor de focalizare, SEESAC a elaborat un proiect de Orientări, care stabilește structura și conținutul acestora și prezintă principalele etape care trebuie efectuate pentru a asigura o abordare sensibilă la dimensiunea de gen în procesul de aprobare a cererilor de eliberare a permiselor de armă și pentru a preveni utilizarea abuzivă a armelor de foc în contextul violenței în familie, violenței împotriva femeilor și violenței bazate pe gen.

De asemenea, au avut loc consultări cu reprezentanții organizațiilor de femei pentru a examina măsurile propuse în Orientări cu privire la siguranța femeilor care au supraviețuit violenței în familie.

În afară de contribuțiile valoroase ale Grupului de lucru, Orientările s-au bazat și pe o gamă largă de bune practici în acest domeniu. Acestea se referă, în special, la *Ghidul britanic privind Legea cu privire la eliberarea permiselor de armă de foc (ei: UK Guide on Firearms Licensing Law)* (2016) și la numeroasele măsuri propuse, care au fost integrate în aceste Orientări și adaptate la contextul specific din regiune. Orientările se bazează, de asemenea, pe produsele de cunoaștere elaborate în cadrul proiectului *Reducerea riscurilor, creșterea siguranței – către eliminarea utilizării abuzive a armelor de calibru mic și armamentului ușor (SALW) în contextul violenței în familie*, implementat de PNUD Serbia și include experiențele din Australia, Canada și Noua Zeelandă.

1.2 Context: De ce avem nevoie de Orientări?

Utilizarea abuzivă a armelor de foc continuă să reprezinte o amenințare serioasă pentru siguranța și bunăstarea locuitorilor jurisdicțiilor din Balcanii de Vest, atât a femeilor, cât și a bărbaților. Aceasta favorizează violența în familie și criminalitatea subminând stabilitatea și împiedicând astfel dezvoltarea generală.

Doar în anul 2022, 129 de persoane au fost omorâte și 318 au fost rănite cu arme de foc. Alte 467 de persoane au fost amenințate, fapt care a provocat consecințe psihologice grave și traume.[1] Atacurile armate în masă din regiune care au avut loc recent, unele fiind comise cu arme de foc deținute legal, au produs un impact grav și de durată asupra oamenilor, familiilor și comunităților. Nu este surprinzător faptul că 78% dintre locuitorii jurisdicțiilor din Balcanii de Vest chestionați în anul 2023 au declarat că s-au simțit amenințați de posesia și utilizarea abuzivă a armelor de foc în cartierul lor, percepând problemele legate de armele de foc ca fiind principalele preocupări de securitate în regiune.

Impactul diferențiat al utilizării abuzive a armelor de foc asupra femeilor și bărbaților este evident și bine documentat. Bărbații reprezintă 99% dintre autorii incidentelor cu arme de foc. Aceștia constituie, de asemenea, majoritatea victimelor incidentelor cu arme de foc, constituind 81% comparativ cu 19% în cazul femeilor. Bărbații tineri reprezintă grupul cel mai expus riscului de utilizare abuzivă a armelor de foc. Aceștia constituie aproape jumătate din numărul total de autori ai incidentelor cu arme de foc și sunt, de asemenea, cel mai probabil să devină victime ale utilizării abuzive a armelor de foc. În timp ce bărbații sunt expuși în principal riscului în contextul criminalității sau al disputelor și conflictelor în spațiu public, femeile sunt afectate în mod disproporționat de utilizarea abuzivă a armelor de foc în contextul violenței în familie.

Armele de foc sunt deseori arma preferată în cazul violenței în familie. Conform unui studiu efectuat în regiune, 37,7% din omorurile comise de membri ai familiei au fost săvârșite cu arme de foc, în timp ce 43,5% dintre toate femeile omorâte de partenerul intim în Europa de Sud-Est au fost omorâte cu arme de foc.[2] În ceea ce privește amploarea problemei, datele SEESAC arată o tendință persistentă potrivit căreia, **anual mai multe persoane sunt omorâte cu arme de foc în contextul violenței în familie decât în orice alt tip de incidente, inclusiv în contextul criminalității, disputelor publice și împușcăturilor în circumstanțe nedeterminate**. În Europa de Sud-Est, 77% dintre toate femeile omorâte cu arme de foc au fost omorâte de membri ai familiei lor de sex masculin, preponderent de partenerii intimi actuali sau foști.[3]

De asemenea, atât posesia, cât și cererea de arme de foc sunt puternic influențate de dimensiunea de gen. În Europa de Sud-Est, **bărbații dețin 97,2% din toate armele de foc deținute legal**, comparativ cu 2,8% deținute de femei.[4] Aceste diferențe se explică, într-o oarecare măsură, prin atitudinile față de posesia armelor de foc. **Bărbații sunt**

mult mai predispuși decât femeile să declare că ar deține o armă de foc. Acest fapt este adevărat în special în cazul bărbaților tineri, care sunt mai predispuși să dețină o armă de foc decât bărbații din alte categorii de vârstă. Tendința mai mare a bărbaților tineri de a se implica în comportamente riscante, inclusiv în incidente violente, este denumită de obicei **sindromul bărbatului tânăr** și, ca atare, necesită o atenție și un răspuns corespunzător în cadrul măsurilor de control al armelor de foc.

În ultimul timp, este tot mai clar faptul că, pentru a combate eficient utilizarea abuzivă a armelor de foc și a controla proliferarea acestora, trebuie luate în considerare pe deplin riscurile diferențiate cu care se confruntă femeile și bărbații în ceea ce privește armele de foc, precum și modelele expunerii lor la violența armată și experiența lor generală legată de armele de foc. Astfel, **perspectiva de gen trebuie integrată pe deplin în fiecare aspect al controlului armelor de foc și, în special, în reglementarea și controlul posesiei civile a acestora**.

Acest fapt este valabil în special pentru **procedurile și practicile de aprobare a cererilor de eliberare a permiselor de armă, deoarece joacă un rol esențial** în prevenirea utilizării abuzive a armelor de foc în contextul violenței în familie, violenței împotriva femeilor, precum și violenței bazate pe gen într-un sens mai larg.

Analiza amplă bazată pe dimensiunea de gen realizată de SEESAC în anul 2021 a legislației și politicilor în domeniul controlului armelor de calibru mic în Balcanii de Vest a arătat că **legislația privind armele** și legislația privind protecția împotriva violenței în familie conțin prevederi legale eficiente concepute să instituie și să reglementeze proceduri de prevenire a utilizării abuzive a armelor de foc în contextul violenței în familie.

Acest obiectiv urmează să fie realizat în principal prin:

- restricționarea accesului la arme de foc pentru solicitanții (civili) care au comis acte de violență în familie sau care prezintă riscul de a comite acte de violență în familie;
- confiscarea armelor de foc și retragerea permiselor de arme în cazul în care armele de foc sunt deja în posesia unei persoane și are loc un incident de violență în familie.

În acest sens, legislația privind armele stabilește criterii de eligibilitate cuprinzătoare și prevede, *printre altele*, că orice solicitant al permisului de procurare a armei nu este eligibil dacă a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunilor, inclusiv a acțiunilor de violență în familie sau contravențiilor cu elemente de violență, sau dacă împotriva acestuia au fost inițiate proceduri penale sau contravenționale. De asemenea, cererea va fi respinsă dacă există circumstanțe care indică faptul că arma de foc ar putea fi utilizată în mod abuziv, inclusiv în contextul violenței în familie sau ar putea fi încălcată ordinea și securitatea publică. Dacă o persoană civilă deține deja în mod legal o armă de foc, în cazul apariției oricărei circumstanțe menționate mai sus, arma va fi confiscată, iar permisul de armă va fi retras.

Deși legislația privind armele și actele normative aferente prevăd motive întemeiate pentru respingerea cererii de eliberare a permisului de armă al unui solicitant neeligibil, analiza a identificat mai multe provocări comune pentru jurisdicțiile din Balcanii de Vest, care necesită un răspuns corespunzător. Aceste provocări au fost discutate pe larg de Grupul de lucru.

Prevederile actuale interzic în mod efectiv procurarea sau portul armelor de foc, dacă persoana în cauză a fost condamnată pentru violență în familie, fiind calificată ca infracțiune sau faptă contravențională, dacă un act de violență a fost raportat anterior poliției sau dacă există alte cazuri înregistrate de comportament violent, inclusiv cele identificate în cadrul verificării de antecedente. Totuși:

1. Spre deosebire de alte acte infracționale, **majoritatea cazurilor de violență în familie nu sunt raportate organelor competente**. Doar 7% dintre femeile victime ale violenței comise de partenerii actuali s-au adresat la poliție în urma unui incident grav de violență, 15% dintre femeile victime ale violenței comise de foștii parteneri și 19% dintre victimele violenței comise de alte persoane decât de partenerul lor.[5] Prin urmare, majoritatea cazurilor de violență în familie nu au putut fi verificate eficient în evidențele privind infracțiunile sau contravențiile sau în registrele poliției. Astfel, pentru o evaluare credibilă a posibilității utilizării abuzive a unei arme de foc în scopul violenței în familie, orice verificare a antecedentelor trebuie să țină cont de aceste aspecte și să nu se limiteze doar la informațiile disponibile în bazele de date. Sesizările cazurilor de violență în familie și violență împotriva femeilor depuse la secțiile de poliție, în urma cărora agresorul a primit un avertisment, nu neapărat influențează decizia privind armele.

2. Chiar dacă sunt raportate, **cauzele penale legate de violența în familie deseori sunt casate** din diferite motive, în special din cauza probelor insuficiente sau a retragerii victimelor din procesul judiciar. În ceea ce privește răspunsul sistemului justiției penale, tendința generală documentată arată că predomină pedepsele cu suspendare, în special prin aplicarea măsurilor de probațiune. Circumstanțele atenuante sunt constatate în mod frecvent, ceea ce indică asupra faptului că particularitățile violenței în familie, caracterul său bazat pe gen și relațiile de putere inegală dintre agresor și victimă nu sunt bine cunoscute. De asemenea, amânarea urmăririi penale ar putea afecta accesul la arme de foc și ar putea spori riscul unui deznodământ fatal. Au fost documentate și cazurile de aplicare a pedepselor sub minimul prevăzut de lege, și situațiile în care poliția a emis avertismente pentru incidente de violență în familie.

3. Verificările antecedentelor nu includ neapărat interviuri cu partenerii actuali și foști, precum și cu alți membri ai familiei, care ar putea oferi informații care ar demonstra că procurarea unei arme de foc ar putea expune un partener intim sau un copil/copii riscului rezonabil de teamă sau pericol legat de utilizarea armelor de foc prin orice formă de violență în familie. Deseori colaboratorii de poliție nu sunt instruiți în mod corespunzător cum să efectueze astfel de interviuri sensibile.

4. Similar, legislația privind armele și actele normative aferente nu prevăd obligația ca organul competent să informeze soțul/soția sau membrul/membrii apropiați ai familiei atunci când o persoană solicită eliberarea permisului de armă, chiar dacă procurarea armei de foc ar putea să le expună unui risc.

5. Violența în familie deseori este asociată cu violența fizică, în timp ce formele de violență psihologică, emoțională, sexuală și economică, inclusiv utilizarea abuzivă a armelor de foc în acest context, deseori nu sunt abordate cu aceeași atenție.

6. Deciziile privind eliberarea ordinelor de restricție temporară pentru a preveni actele de violență în familie deseori nu sunt prevăzute în mod explicit ca parte a cerințelor privind verificarea de securitate.

7. De asemenea, analiza a identificat răspunsuri foarte limitate la riscurile pe care le prezintă bărbații tineri, în principal stabilirea unei vârste minime în criteriile de eligibilitate.

În contextul acestor Orientări, termenul „permis” se referă, de asemenea, la licențe și autorizații, în dependență de prevederile legislative relevante din fiecare jurisdicție din Balcanii de Vest.

2. Orientările

2.1 Scopul Orientărilor

Aceste Orientări își propun să ajute specialiștii implicați în procesul de aprobare a cererilor de eliberare a permiselor de arme să abordeze provocările menționate mai sus, să integreze perspectiva de gen în întregul proces de aprobare a cererilor de eliberare a permiselor de arme și astfel:

- să prevină eficient utilizarea abuzivă a armelor de foc în contextul violenței în familie și violenței împotriva femeilor, în special luând în considerare circumstanțele care pot constitui factori de risc,
- să prevină utilizarea abuzivă a armelor de foc de către grupurile cele mai expuse riscului de manifestare a unor astfel de comportamente, în special bărbații cu vârsta cuprinsă între 18 și 30 de ani.

Sprijinind implementarea eficientă a prevederilor legale relevante și realizarea priorităților strategice, Orientările au scopul să contribuie la eliminarea violenței bazate pe gen, violenței împotriva femeilor și violenței în familie și să sporească siguranța și bunăstarea femeilor și bărbaților din Balcanii de Vest.

În acest scop, Orientările își propun, în primul rând, să susțină integrarea perspectivei de gen în activitatea deja efectuată de colaboratorii competenți în domeniu, însă fără intenția de a înlocui procedurile operaționale standard existente. Prin urmare, Orientările ar trebui considerate, în primul rând, drept un instrument elaborat pentru specialiști, care le va ajuta să abordeze mai bine preocupările legate de dimensiunea de gen în activitatea lor zilnică, pornind de la procedurile deja existente.

2.2 Conținutul Orientărilor

Orientările cuprind mai multe **liste de verificare practice** care trebuie să ajute specialiștii în domeniu să țină cont de perspectiva de gen la fiecare etapă a procesului de aprobare a cererilor de eliberare a permiselor de armă și să evalueze mai eficient faptul dacă:

- armele de foc ar putea fi utilizate în mod abuziv în cazuri de violență în familie, violență împotriva femeilor și violență bazată pe gen; și
- există circumstanțe care indică faptul că armele de foc ar putea fi utilizate abuziv de către grupurile cele mai expuse acestui risc, cum ar fi bărbații tineri.

Pornind de la înțelegerea corespunzătoare a riscurilor identificate, Orientările au scopul de a ajuta specialiștii să ia o decizie informată și credibilă privind aprobarea sau respingerea cererii de eliberare a permisului de procurare a armei.

2.3 Etapele aprobării cererii de eliberare a permisului de armă sensibile la dimensiunea de gen

Pentru ca aprobarea cererilor de eliberare a permiselor de arme să contribuie eficient la prevenirea violenței împotriva femeilor, violenței în familie și violenței bazate pe gen, **perspectiva de gen trebuie integrată în mod corespunzător în fiecare etapă a procesului de acordare a permiselor**. Principala condiție prealabilă pentru integrarea eficientă a perspectivei de gen este ca toți specialiștii implicați să aibă o înțelegere comună a egalității de gen și a aspectelor de gen legate de cererea, posesia, utilizarea și utilizarea abuzivă a armelor de foc. Această înțelegere comună presupune cunoașterea aprofundată a fenomenului violenței în familie, inclusiv al utilizării abuzive a armelor de foc în acest context, precum și a expunerii la violența armată a grupurilor cu cea mai mare probabilitate de a utiliza abuziv arme de foc, cum ar fi bărbații tineri. Prin urmare, toți specialiștii implicați în orice etapă de aprobare a cererilor de eliberare a permiselor de armă trebuie să beneficieze de instruire în domeniul egalității de gen, violenței în familie, violenței împotriva femeilor și violenței bazate pe gen, precum și în domeniul legăturilor dintre gen și armele de foc.

Având în vedere specificul violenței în familie și violenței bazate pe gen menționat mai sus și importanța verificărilor antecedentelor pentru abordarea acestor provocări, perspectiva de gen ar trebui integrată în aceste verificări indiferent dacă sunt efectuate prin intermediul bazelor de date, prin vizite în teren și interviuri sau prin orice alte metode

posibile. De asemenea, perspectiva de gen ar trebui integrată pe deplin și în procesul de luare a deciziilor cu privire la fiecare cerere de eliberare a permisului de procurare a armei de foc. În contextul violenței în familie și violenței bazate pe gen, integrarea perspectivei de gen în verificările antecedentelor și în procesul de aprobare a cererilor de eliberare a permiselor de arme presupune luarea în considerare a vulnerabilităților, experiențelor sau modelelor distincte de violență/victimizare asociate femeilor și bărbaților. Dacă o astfel de cerere a fost aprobată, respectarea deplină de către titularul permisului a obligațiilor legale trebuie monitorizată în mod continuu.

Efectuarea următoarelor etape va facilita integrarea dimensiunii de gen în procesul de aprobare a cererilor de eliberare a permiselor de armă:

ETAPA 1

ACORDAREA ATENȚIEI PREOCUPĂRILOR LEGATE DE GEN ÎN PROCESUL DE APROBARE A CERERILOR DE ELIBERARE A PERMISULUI DE ARMĂ

ETAPA 2

EXAMINAREA CERERII DIN PERSPECTIVA DE GEN – VERIFICAREA ANTECEDENTELOR

- Verificarea evidențelor condamărilor pentru infracțiuni și contravenții, a registrelor poliției și a altor baze de date
- Evaluarea cu atenție a justificării motivelor posesiei armei de foc
- Efectuarea verificărilor de antecedente prin vizite în teren și interviuri
- Efectuarea altor verificări, inclusiv a verificării informațiilor pe rețelele sociale și a prezenței pe Internet

ETAPA 3

ADOPTAREA UNEI DECIZII INFORMATE ȘI SENSIBILE LA DIMENIUNEA DE GEN

ETAPA 4

MONITORIZAREA CONTINUĂ A ÎNDEPLINIRII CONDIȚIILOR LEGALE PENTRU POSESIA ARMEI

Fiecare etapă este prezentată detaliat mai jos.

ETAPA 1:

Acordarea atenției preocupărilor legate de gen

Cunoașterea și înțelegerea principalelor aspecte de gen, care trebuie luate în considerare în procesul de examinare a unei cereri de eliberare a permisului de procurare a armei de foc sunt condițiile prealabile de bază pentru aprobarea cererii de eliberare a permisului de armă sensibil la dimensiunea de gen. În acest context, principalele aspecte de gen, care ar trebui luate în considerare, sunt:

- violența în familie, în special violența împotriva femeilor, și abuzul de arme de foc în acest context;
- utilizarea necorespunzătoare a armelor de foc de către grupurile cele mai expuse riscului unui astfel de comportament, în special de către bărbații tineri.

Înțelegerea corectă a cauzelor, dinamicii și manifestărilor violenței în familie, a caracterului său bazat pe gen și a impactului său disproporționat asupra femeilor este esențială pentru orice acțiune de prevenire eficientă și pentru un răspuns instituțional corespunzător. Pentru a preveni eficient utilizarea abuzivă a armelor de foc în acest context, toți specialiștii competenți implicați în orice etapă a procesului de acordare a permiselor de armă trebuie să treacă o instruire privind egalitatea de gen, violența în familie, violența împotriva femeilor și violența bazată pe gen, precum și legăturile dintre gen și armele de foc.

Violența în familie și violența împotriva femeilor[6]

Violența în familie este răspândită pe scară largă în societate și reprezintă cea mai răspândită formă de violență. Aceasta include acte de violență fizică, sexuală, psihologică sau economică care au loc în cadrul familiei sau gospodăriei sau între foști sau actuali soți sau parteneri, indiferent dacă agresorul locuiește sau a locuit împreună cu victima. Deși violența în familie poate afecta atât femeile, cât și bărbații, aceasta afectează mai mult femeile. **Ea se deosebește de alte tipuri de violență prin faptul că este bazată pe gen, adică afectează femeia pentru faptul că este femeie sau afectează femeile într-o măsură disproporționat mai mare.**

Violența bazată pe gen constituie o infracțiune și o încălcare a drepturilor omului, inclusiv a drepturilor la viață, libertate, securitate, demnitate, nediscriminare și egalitate al femeilor și bărbaților, precum și o încălcare a integrității fizice și spirituale.

Violența împotriva femeilor implică o încălcare a drepturilor omului și o formă de discriminare a femeilor și reprezintă toate actele de violență bazată pe gen care duc sau pot duce la vătămări sau suferințe fizice, sexuale, psihologice sau economice pentru femei, inclusiv amenințarea cu săvârșirea unor astfel de acte, constrângerea sau privarea arbitrară de libertate, atât în viața publică, cât și privată.

Tipurile și cauzele victimizării femeilor și bărbaților în context familial diferă foarte mult. În contextul familiei femeile prezintă un risc mai mare de a fi victime ale violenței comise de partenerii intimi actuali sau foști, în timp ce bărbații sunt expuși în primul rând riscului

de a fi victime ale violenței comise de alți membri ai familiei, preponderent de bărbați. De obicei, violența împotriva bărbaților nu se bazează pe gen și rezultă din conflicte familiale, probleme de proprietate, violență bazată pe diferența de generații etc.

Cea mai extremă și ultimă formă de violență împotriva femeilor este **femicidul** (cunoscut și sub denumirea de feminicid), adică **omorârea intenționată a femeilor** și fetelor, **motivată de gen. Femicidul presupune omorârea unei femei de către un bărbat, motivată de ura față de femei, dispreț, plăcere, sentimentul de proprietate și exercitarea puterii asupra femeilor.**

Violența în familie și violența exercitată în relația intimă comisă în special de bărbați este un model în orice relație, care este folosit pentru a câștiga sau a menține puterea și controlul asupra partenerului intim. Ca atare, **violența în familie este întotdeauna un abuz de putere și control din partea agresorului**. Aceasta se caracterizează printr-un model de acțiuni și comportamente abuzive, pe care oamenii le folosesc intenționat pentru a-și controla sau a-și domina partenerul intim. Astfel de acțiuni includ constrângerea și amenințările, abuzul emoțional, izolarea, intimidarea, utilizarea privilegiilor masculine[2] și a copiilor pentru a obține și a menține controlul asupra partenerului.

Atitudinile, normele și așteptările socio-culturale, care stau la baza recurgerii la violență de către bărbați pentru a-și menține puterea și controlul asupra partenerei actuale sau fostei partenere, sunt deseori folosite pentru a justifica această violență. Cercetările au identificat legătura dintre violența în familie și acceptarea dominației bărbaților în societate, stereotipizarea rolurilor de gen și normalizarea violenței ca modalitate de soluționare a conflictelor. **Stereotipurile de gen pot încuraja violența împotriva femeilor, precum și posesia și utilizarea armelor de foc, în timp ce prevalența atitudinilor favorabile față de posesia armei într-o comunitate poate împiedica eforturile de combatere a violenței în familie care implică utilizarea armei de foc.**

Incidentele de violență în familie sunt rareori unice și, de obicei, devin mai frecvente și mai severe, putând culmina cu vătămări fizice grave sau chiar și cu un deznodământ fatal. Astfel, înțelegerea dinamicii și a etapelor violenței în familie este esențială pentru prevenirea acesteia.

Abordările de prevenire și intervenție ar trebui să țină cont de dinamica complexă a violenței împotriva femeilor și a violenței în familie ca formă de violență bazată pe gen. Astfel, acestea ar trebui să ofere sprijin victimelor la toate etapele, precum și să se concentreze pe recunoașterea și prevenirea escaladării violenței.

2 Privilegiul masculin reprezintă sistemul de avantaje sau drepturi de care beneficiază bărbații în baza sexului lor și se întemeiază pe ideea și practica dominării bărbaților asupra femeilor. În condițiile subordonării sistemice a femeilor, bărbații dobândesc avantaje economice, politice, sociale, educaționale și practice care, într-o măsură mai mare sau mai mică, nu sunt disponibile femeilor. Violența în familie poate perpetua privilegiul masculin în societatea contemporană. Aceasta consolidează poziția de putere pe care se consideră că o dețin bărbații, determinând femeile să suporte în continuare consecințele acesteia. Privilegiul masculin este favorizat de modul în care femeile sunt percepute ca având rolul de a satisface nevoile omologilor lor de sex masculin. Bărbații pot considera că au dreptul de a exercita control asupra femeilor. Acest fapt generează sentimentul de autoritate care se manifestă prin constrângere, sancționare și utilizarea unor tactici de control (Sursa: Domestic Violence and Male Privilege).

În cadrul studiului coordinat de OSCE[7] a fost documentată detaliat amploarea problemei, inclusiv în Balcanii de Vest, precum și prevalența diferitelor forme de violență împotriva femeilor. **70% dintre femei au suferit de o formă de violență** de la vârsta de 15 ani, în timp ce 31% au fost expuse acesteia în cele 12 luni anterioare studiului. Aproape una din patru femei care au participat la studiu (23%) a fost victima violenței fizice și/sau sexuale din partea partenerului intim după vârsta de 15 ani, în timp ce 60% au suferit de violență psihologică din partea partenerului intim. Aproape **una din două femei a fost victima a cel puțin unei forme de hărțuire sexuală**, iar 10% dintre femei s-au confruntat cu urmărirea sexuală la un moment dat din viața lor. După cum s-a menționat anterior, acest studiu a analizat **nivelul scăzut de raportare a cazurilor de violență împotriva femeilor**.

Deși este cea mai răspândită formă de violență, de obicei cazurile de violență împotriva femeilor în contextul familial nu sunt raportate organelor competente.

Armele de foc și violența împotriva femeilor

Posesia unei arme de foc de către un agresor în contextul violenței în familie exacerbează exercitarea de către agresor a puterii de control asupra victimelor, aceasta fiind scopul său final. Armele de foc sporesc dezechilibrele de putere dintre victimă și agresor, perpetuează inegalitatea de gen și consolidează ierarhiile sociale care conferă bărbaților dominație asupra femeilor. Deși datele disponibile referitoare la utilizarea abuzivă a armelor de foc reflectă, în principal, cazurile de feminicid sau vătămare corporală, **armele de foc sunt cel mai frecvent utilizate cu scop de amenințare și intimidare**. Chiar și atunci când armele de foc nu sunt utilizate în mod clar abuziv, însăși prezența acestora este un instrument eficient cu ajutorul căruia agresorul exercită control asupra victimei. **Prezența armelor de foc afectează negativ disponibilitatea femeilor de a divulga și a raporta cazurile de violență, în timp ce prezența lor duce la raportarea târzie a violenței suferite din cauza fricii sau amenințărilor.**

Există mai mulți factori care sporesc probabilitatea unui deznodământ fatal în cazul violenței în cuplu atunci când este utilizată arma de foc:[8] gravitatea rănilor cauzate de împușcături; capacitatea redusă a femeilor de a opune rezistență; probabilitatea mică ca femeile să raporteze cazurile de violență; probabilitatea mică ca femeile să scape de violență sau ca persoane din afara familiei să intervină și să le acorde ajutor; precum și probabilitatea mare ca agresorul să folosească efectiv arma de foc în cazurile de violență în familie, în special atunci când femeia încearcă să părăsească agresorul. Riscul utilizării abuzive a armelor de foc crește considerabil atunci când partenera victimă s-a separat deja (prin divorț sau despărțire) de agresor sau când aceasta ia măsuri ca să-l părăsească.

Grupurile cele mai expuse riscului de utilizare abuzivă a armelor de foc – bărbații tineri

Bărbații tineri reprezintă un grup demografic care, în general, este cel mai predispus să manifeste comportamente riscante și să se implice în activități infracționale, ambele presupunând deseori utilizarea armei de foc. Bărbații tineri cu vârsta cuprinsă între 15 și 30 de ani sunt mai predispuși să utilizeze abuziv armele de foc decât bărbații din alte grupe de vârstă.

În Europa de Sud-Est, unul din două incidente cu arme de foc este comis de bărbați tineri. Bărbații cu vârsta cuprinsă între 16 și 24 de ani sunt mult mai predispuși decât bărbații din alte grupe de vârstă să declară că au avut recent experiențe legate de arma de foc. Tendința bărbaților cu vârsta cuprinsă între 16 și 24 de ani, în special a celor necăsătoriți și șomeri, de a se implica în altercații violente pentru a rezolva probleme aparent banale, pentru a-și „salva imaginea", pentru a răni un rival sau pentru a-și îmbunătăți statutul social este de obicei denumită **sindromul bărbatului tânăr**.[9] Acest model de comportament deseori generează o probabilitate mai mare de utilizare abuzivă a armelor de foc în rândul persoanelor din acest grup demografic. De asemenea, tot mai multe cercetări arată că există o legătură între normele masculine specifice și comportamentul violent.[10]

Deținerea armelor de foc este puternic influențată de dimensiunea de gen. În Europa de Sud-Est, **bărbații dețin 97,2% din toate armele de foc deținute legal**, comparativ cu 2,8% deținute de femei. Din numărul total de arme de foc deținute de bărbați, 19,9% sunt deținute de bărbați cu vârsta cuprinsă între 18 și 35 de ani.[11] Predominanța bărbaților în rândul deținătorilor de arme de foc se menține în timp și este susținută de ponderea mare a bărbaților care obțin anual permise noi. În perioada anilor 2012 – 2016, bărbații au obținut 97% din numărul total de permise noi, comparativ cu 3% obținute de femei. Aceste diferențe se reflectă, într-o anumită măsură, și în atitudinile față de deținerea armelor de foc. Datele unui sondaj regional realizat în anul 2017 au arătat că **bărbații sunt de două ori mai predispuși decât femeile să declare că ar deține o armă de foc. Cererea de arme de foc este determinată în mare parte de bărbați.**

În perioada recentă, cercetările privind expunerea bărbaților la violența armată au identificat legăturile dintre înțelegerea dominantă a masculinității și cererea și utilizarea abuzivă a armelor de foc.

Înțelegerea dominantă a masculinității se referă la mai multe atribute, comportamente și roluri asociate în mod obișnuit cu băieții și bărbații într-un anumit context social, cultural și istoric. Aceste convingeri transmise de părinți, familii, mass-media, colegi și alți membri ai societății, exercită presiune asupra bărbaților determinându-i să se comporte în conformitate cu anumite așteptări.[12] Aceste presiuni transmit bărbaților mesajul că trebuie să fie independenți, să manifeste un comportament dur, să respecte

rolurile rigide de gen, să fie pregătiți să aplică violența pentru a rezolva conflictele și să nu fie feminini. De obicei, astfel de comportamente și roluri legate de masculinitate sau bărbăție pun accentul pe forță, în special pe forța fizică, curaj, disponibilitatea de a-și asuma riscuri, independență, fermitate, realizări, tenacitate, stoicism, succes, rolul de susținător financiar și asumarea riscurilor, inclusiv implicarea în comportamente riscante și evitarea aparenței de slăbiciune. Cercetările arată că acceptarea acestor idei și presiuni ar avea o legătură cu perpetrarea și experimentarea multor forme de violență, precum și cu numeroase alte comportamente distructive. De asemenea, bărbații tind să-și manifeste dominanța, recurg la violență, violența sexuale și control pentru a-și afirma puterea și superioritatea.[13] **Mai mult, puterea și controlul sunt concepte centrale pentru definirea înțelegerii dominante a masculinității.**[14]

În acest context, armele de foc pot prezenta un interes deosebit pentru bărbații tineri, deoarece aceștia asociază frecvent armele cu masculinitatea și, în special, cu exercitarea puterii și controlului.[15] Deseori, bărbații tineri percep armele de foc ca un mijloc de a obține statutul social și economic pe care consideră că îl merită. Bărbații, cărora li se refuză modalitățile obișnuite de îmbunătățire a statutului lor social și economic, par a fi deosebit de susceptibili la atractivitatea simbolică a armelor de foc. Atractivitatea simbolică a acestora poate fi foarte puternică, în special în cazul bărbaților tineri. În afară de demonstrarea puterii și controlului, armele de foc pot fi asociate și cu îndeplinirea așteptărilor legate de rolurile de gen și de reputația în comunitate sau pot fi folosite pentru a răspunde provocărilor percepute la adresa statutului și „bărbăției" lor. Tinerii infractori deseori percep arma ca un instrument pentru a-și „menține statutul de persoane de care ceilalți trebuie să se teamă și care nu trebuie provocate". Dovezile anecdotice indică faptul că armele de foc au făcut parte și din ritualurile de trecere la maturitate a bărbaților tineri.

În Europa de Sud-Est, bărbații din grupurile de vârstă cele mai tinere sunt mai predispuși să dețină o armă de foc decât bărbații din alte grupe de vârstă. **60,5% dintre bărbații cu vârsta cuprinsă între 16 și 24 de ani consideră că s-ar simți mai în siguranță dacă ar avea o armă de foc acasă**.[16]

Cercetările anterioare[17] efectuate în Europa de Sud-Est arată că mai mulți factori ar putea să influențeze, în măsură diferită, cererea de arme de foc în rândul bărbaților: modul cum percep siguranța în comunitate și funcția percepută a armelor de foc, precum și dacă arma are legătură cu protecția personală, vânătoare și sport; așteptările sociale față de bărbați (tradiția „un bărbat ar trebui să poarte o armă de foc", „inspiră frică celorlalți", „sentimentul de lipsă de putere socială și economică și necesitatea de a-și reafirma puterea prin utilizarea armei de foc, necesitatea de a se conforma înțelegerii dominante a masculinității, utilizarea armei ca instrument de dobândire a puterii" etc.), experiența cu armele de foc sau, în ceea ce privește caracteristicile socio-demografice ale acestor respondenți, în special vârsta. [18]

Pe lângă influența factorilor de gen asupra manifestării violenței, inclusiv a violenței armate, este la fel de important să nu fie minimalizat rolul contextului social mai larg și al ansamblului complex de alți factori care determină bărbații tineri să recurgă la violență.[19] Printre acești factori, cercetătorii menționează controlul parental coercitiv și violent, controlul parental limitat, socializarea cu semeni delincvenți, manifestarea brutalizării, faptul de a fi martor sau victimă a violenței acasă sau în comunitate, abilități sociale limitate; opinii mai tradiționale sau rigide cu privire la gen, perceperea unor intenții ostile din partea altora, recurgerea anterioară la violență. constatarea faptului că violența produce respect, tulburarea de stres post-traumatic etc. Prin urmare, genul este un factor predictiv puternic, însă se manifestă doar dacă sunt prezenți mai mulți alți factori sociali. Legăturile dintre anumite așteptări legate de masculinitate și armele de foc expun anumite subgrupuri de bărbați (în mare parte, dar nu exclusiv, tineri) unui risc mai mare atât de a utiliza arme, cât și de a deveni victime ale violenței armate.

Factorii specifici care pun în pericol bărbații (tineri) sau care stimulează comportamentele riscante ar trebui, de asemenea, luați în considerare atunci când este examinată o cerere de eliberare a unui permis de armă, în cazul în care un solicitant face parte dintr-un astfel de grup demografic. Astfel trebuie examinat fiecare aspect al procesului de evaluare a cererii: verificarea bazelor de date relevante, verificarea antecedentelor în teren și controale medicale, în conformitate cu prevederile legale relevante.

ETAPA 2:

Examinarea cererii din perspectiva de gen – verificarea antecedentelor

Inițierea verificării antecedentelor la primirea unei cereri

După primirea unei cereri de eliberare a permisului de procurare a armei de foc, însoțite de documentele prevăzute de Legea privind armele, un colaborator sau o unitate organizațională competentă inițiază o verificare sistematică și cuprinzătoare a antecedentelor pentru a stabili dacă sunt îndeplinite criteriile de eligibilitate pentru procurarea unei arme. **Rețineți că procedurile abordate în această secțiune sunt valabile și pentru orice reînnoire a unui permis de armă.**

Scopul verificării antecedentelor este de a stabili dacă solicitantul îndeplinește toate criteriile de eligibilitate prevăzute de Legea privind armele și de a efectua o evaluare credibilă a faptului dacă persoana ar putea reprezenta un risc pentru sine, pentru alte persoane sau pentru siguranța publică și dacă există circumstanțe care ar sugera faptul că armele de foc ar putea fi utilizate în mod abuziv, inclusiv în cazuri de violență în familie.

Având în vedere particularitățile violenței în familie și provocările pe care le prezintă aceasta în cadrul examinării unei cereri, care au fost discutate mai sus, verificarea antecedentelor joacă un rol important în evaluarea faptului dacă procurarea unei arme de foc ar conduce la utilizarea abuzivă a acesteia împotriva partenerilor intimi sau a altor membri ai familiei. Decizia privind cererea de eliberare a permisului de procurare a armei de foc nu ar trebui să se bazeze doar pe verificarea antecedentelor atunci când se evaluează faptul dacă solicitantul poate deține o armă de foc fără să prezinte un pericol pentru siguranța publicului, pentru siguranța lor proprie și a altor persoane, inclusiv a partenerilor și membrilor familiei acestora. Este esențial să fie utilizate pe scară largă diferite surse de informații pentru a reduce riscurile și a preveni utilizarea abuzivă, atât potențială, cât și efectivă, a armelor de foc de către titularii actuali sau potențiali ai permiselor.

Verificarea antecedentelor se efectuează în mai multe surse de informații:

- evidențele infracțiunilor și contravențiilor, registrele poliției, hotărârile judecătorești și alte baze de date oficiale;
- informații colectate prin activități în teren de către un colaborator de poliție competent, inclusiv informații de la centrele de asistență socială și organizațiile specializate care oferă servicii victimelor violenței în familie (linii telefonice SOS, adăposturi etc.);
- alte surse, inclusiv rețelele sociale și prezenta în mediul online.

Notă: **Lista de întrebări propusă are scopul de a completa lista de verificare existentă și în niciun caz de a o înlocui**.

Abordarea intersectorială

Secțiile de poliție care se ocupă de cazurile de violența în familie ar trebui consultate la orice etapă a procesului de verificare a antecedentelor. Ar putea fi necesară o abordare intersectorială pentru a evalua în mod corespunzător dacă solicitantul poate deține o armă de foc fără a pune în pericol siguranța sau ordinea publică.

În acest sens, consultarea cu o unitate specializată în violența în familie (sau cu un colaborator de poliție competent, dacă o astfel de unitate nu există) poate facilita evaluarea cuprinzătoare a existenței unor circumstanțe care indică faptul că armele de foc ar putea fi utilizate în mod abuziv în contextul violenței în familie.

În cazul în care sunt necesare mai multe informații pentru o evaluare corespunzătoare, ar putea fi utilă consultarea:

- grupurilor de coordonare și cooperare sau a mecanismelor de trimitere (în funcție de jurisdicție);
- centrului relevant de asistență socială, care ar putea cunoaște situația și istoricul familial al solicitantului și ar putea deține informații privind antecedentele de violență în familie;
- liniilor telefonice de asistență SOS, adăposturilor și altor organizații pentru femei, care oferă sprijin victimelor violenței (în familie);
- medicului de familie.

În mod similar, pentru cererile depuse de persoane cu vârsta sub 30 de ani, implicarea colaboratorilor de poliție, care se ocupă de delincvența juvenilă, ar putea fi utilă pentru a evalua mai bine riscurile posibile.

Deși această cooperare intersectorială poate avea loc la orice etapă a examinării cererii de eliberare a permisului de armă, aceasta trebuie planificată încă de la începutul procesului pentru a obține rezultate maxime.

Informații generale despre solicitant

În timpul verificării respectării cerințelor generale stabilite de Legea privind armele în bazele de date gestionate de instituțiile competente, asigurați-vă că sunt verificate:

- orice modificări oficiale ale prenumelui și/sau numelui;
- cetățeniile deținute anterior sau cetățeniile multiple, inclusiv dacă au fost luate măsuri legale pentru schimbarea cetățeniei;
- locurile de reședință ale solicitantului în ultimii 10 ani. În cazul în care bazele de date nu sunt centralizate, vor fi solicitate informații de la secția/secțiile de poliție de la locul/locurile de reședință anterioare ale solicitantului;
- nivelul de educație și instituțiile de învățământ frecventate;
- **starea civilă/relațională**. În afară de detaliile despre partenerul actual, solicitantul trebuie să prezinte informații despre orice **foști soți/soții sau parteneri/partenere** cu care a avut o relație în ultimii 5 ani, precum și despre ceilalți membri adulți ai gospodăriei și despre părinți. De asemenea, trebuie prezentate datele de contact ale acestora (numărul de telefon și adresa);
- **dacă solicitantul a informat** membrii gospodăriei cu privire la depunerea unei cereri de eliberare a permisului de armă;
- profesia;
- istoricul profesional (în ultimii 5 ani), inclusiv lista angajatorilor și datele de contact ale acestora;
- serviciul militar, inclusiv participarea la conflicte armate.

Notificarea membrilor familiei cu privire la cererea depusă

Notificarea partenerilor intimi și a altor membri ai familiei, în special a celor care locuiesc în aceeași gospodărie, despre depunerea unei cereri de eliberare a permisului de procurare a armei poate fi un pas important în prevenirea utilizării abuzive a armelor de foc în contextul violenței în familie. Aceasta poate constitui o parte integrantă a procedurii de aprobare a cererii. În acest scop, trebuie prezentate datele de contact ale colaboratorului competent la care se pot adresa în cazul în care au îngrijorări legate de procurarea armei. Toate informațiile obținute de la partenerii intimi și de la ceilalți membri ai familiei trebuie tratate ca fiind confidențiale și nu trebuie întreprinse acțiuni care ar putea pune în pericol siguranța acestora.

În Canada, notificarea soțului/soției a fost introdusă ca cerință obligatorie în cadrul procedurii de obținere a unui permis de armă. Astfel, dacă o persoană dorește să obțină un permis de armă, în formularul de cerere trebuie indicate datele de contact ale soțului/soției actuale și ale fostului soț/fostei soții din ultimii 2 ani. De asemenea, aceștia trebuie să semneze o secțiune a cererii care conține datele lor de contact. În cazul în care această secțiune nu este semnată, poliția trebuie să îi informeze despre cerere. De asemenea, acestora li se oferă informații și date de contact ale persoanelor la care se pot adresa dacă vor avea îngrijorări legate de solicitarea unui permis de armă.

În Noua Zeelandă, fiecare solicitant trebuie să indice în cerere cel puțin două persoane de referință și este informat că acestea vor fi intervievate pentru a stabili eligibilitatea solicitantul de a deține o armă de foc. Una dintre persoanele de referință trebuie să fie o rudă (partener/parteneră, dacă este cazul) sau o altă rudă apropiată (părinții). A doua persoană de referință poate fi o persoană care nu este rudă, dar care îl cunoaște bine pe solicitant (cel puțin timp de trei ani) și care poate depune mărturii cu privire la caracterul acestuia și eligibilitatea de a deține o armă. De asemenea, solicitantul trebuie să prezinte date despre foștii soți sau parteneri cu care a avut o „relație similară căsătoriei” în ultimii 5 ani și care vor fi, de asemenea, intervievați.

▼ REȚINEȚI

Foștii soți/soții și parteneri/partenere îl cunosc pe solicitant și pot fi grav afectați de accesul solicitantului la arme de foc. De asemenea, aceștia pot avea în continuare relații și conflicte cu solicitantul în legătură cu creșterea copiilor și alte chestiuni de familie.

Dacă solicitantul este divorțat, indicați când divorțul a intrat în vigoare. Dacă este separat, indicați când a avut loc separarea.

În cazul foștilor soți/soții sau parteneri/partenere, verificați dacă există conflicte nesoluționate, cum ar fi conflicte privind custodia copiilor, probleme legate de proprietate etc.

Consultați centrul de asistență socială relevant sau o organizație locală a societății civile care oferă sprijin supraviețuitorilor violenței în familie (adăpost, linie telefonică SOS, asistență juridică și psihosocială etc.) și discutați orice informații pe care le-ar putea avea.

În situațiile în care verificările de securitate prezintă riscuri, organizațiile societății civile care oferă servicii de asistență pot constitui un spațiu sigur pentru contact și creare a încrederii.

▼ REȚINEȚI

Violența în cuplu deseori continuă chiar și după divorț sau separare. Partenerii abuzivi tind să utilizeze diverse strategii și comportamente violente pentru a redobândi controlul și puterea asupra victimei.

Părăsirea agresorului este cea mai periculoasă perioadă pentru victima violenței în familie, deoarece violența poate escalada. Dacă agresorul suspectează sau află că partenerul/partenera intenționează să îl părăsească, acesta se poate teme de faptul că își va pierde puterea și controlul și deseori va recurge la violență și mai mult.

Cercetările recente efectuate în regiune au arătat că perioada dintre momentul părăsirii agresorului și femicidul respectiv a variat de la doar câteva zile la doi ani.

Justificarea motivului pentru procurarea armei de foc

În procesul de examinare a unei cereri și verificării conformității acesteia cu cerințele prevăzute de lege, cazurile în care solicitantul prezintă un motiv nominal pentru deținerea armei de foc trebuie abordate cu precauție, deoarece poate avea ***motive ascunse.*** Poliția trebuie să efectueze verificări rezonabile pentru a se asigura că motivele solicitantului de a deține o armă de foc sunt justificate.[20]

În procesul evaluării justificării oricărei cereri, rețineți că deținerea unei arme de foc este o posibilitate prevăzută de lege și presupune mai multe obligații stricte.

Evidențele infracțiunilor și contravențiilor

În ceea ce privește evidențele infracțiunilor și contravențiilor, trebuie verificate următoarele fapte:

- Solicitantul a fost condamnat pentru vreo infracțiune, inclusiv pentru infracțiuni prevăzute de Legea privind armele? Solicitantul a fost vreodată condamnat pentru violență în familie, viol, hărțuire sexuală și abuz sexual sau urmărire abuzivă? Dacă da, prezentați o descriere succintă, inclusiv indicați când solicitantul a fost condamnat de instanță, infracțiunea pentru care a fost condamnat, tipul și durata pedepsei și alte informații relevante.

- Există proceduri penale în curs împotriva solicitantului? Dacă da, descrieți succint.

- Solicitantul a fost condamnat pentru vreo contravenție, în special pentru una legată de violența în familie (dacă este cazul), încălcarea ordinii și liniștii publice sau prevăzută de Legea privind armele? Dacă da, prezentați o descriere succintă, inclusiv indicați când solicitantul a fost condamnat de instanță, infracțiunea comisă, tipul și durata pedepsei și alte informații relevante.

- Există proceduri contravenționale în curs împotriva solicitantului? Dacă da, descrieți succint.

- Împotriva persoanei au fost formulate acuzații penale, care nu au condus la o condamnate, adică la aplicarea unei pedepse, sau pentru care nu au fost inițiate proceduri (specificați când, pentru ce fapte, descrieți succint și indicați rezultatul – clasare, încetarea sau suspendarea procedurilor, prescriere, achitare)? Prezentați o descriere succintă, în special în cazul în care acuzațiile sunt legate de violență în familie, viol, hărțuire și abuz sexual sau urmărire abuzivă. Aceasta se referă în special la orice acuzații legate de violența împotriva femeilor și a grupurilor clasificate, de exemplu, în funcție de etnie, orientare sexuală, identitate de gen, dizabilitate, vârstă, religie.

- Împotriva persoanei au fost formulate acuzații contravenționale, care nu au condus la o condamnate sau pentru care nu au fost inițiate proceduri (specificați când, pentru ce fapte, descrieți succint și indicați rezultatul – clasare, încetarea sau suspendarea procedurilor, prescriere, achitare)? Prezentați o descriere succintă, în special în cazul în care acuzațiile sunt legate de violență în familie sau violența în general.

- Solicitantul a fost vreodată supus unor măsuri urgente sau de protecție (de exemplu, ordine de restricție și alte măsuri temporare), în special pentru violență în familie? Prezentați o descriere succintă.

- Includeți, de asemenea, informații despre măsurile de protecție aplicate în temeiul altor legi.

- Menționați dacă au existat proceduri legate de acte de cruzime față de animale, indiferent de rezultat.

- În cazul solicitanților cu vârsta sub 30 de ani, acordați o atenție deosebită oricăror proceduri legate de:
  - conducere periculoasă, imprudentă sau neatentă;
  - violență între semeni, în special intimidare (bullying);
  - violență la evenimente sportive;
  - abuz de substanțe.

▼ REȚINEȚI

În unele cazuri, există o perioadă relativ scurtă prevăzută de lege, după care sancțiunile pentru anumite contravenții sau infracțiuni sunt radiate din evidențe prin aplicarea legii, după săvârșirea și urmărirea penală a acestora. Acest fapt ar putea crea riscul eliberării permisului de procurare a armei unei persoane care a comis acte de violență în familie, dar a cărei condamnare a fost radiată din evidențe. În asemenea cazuri decizia adoptată ar putea implica un risc sporit.

Registrele operative ale poliției

- Solicitantul a fost vreodată reclamat la poliție pentru violență în familie? Dacă da, descrieți succint incidentul, inclusiv când a avut loc, ce s-a întâmplat și cu ce s-au încheiat procedurile. Asigurați-vă că sunt notate toate evenimentele, indiferent de rezultat.
- Solicitantul a fost vreodată reclamat la poliție pentru urmărire abuzivă, hărțuire sau violență sexuală, inclusiv pentru hărțuire și abuz?
- Solicitantul a fost vreodată reclamat la poliție pentru acte de cruzime față de animale?
- Solicitantul a fost implicat în vreun incident care a fost raportat poliției sau într-un incident raportat poliției de către solicitant? Dacă da, descrieți succint.
- A inclus vreunul dintre astfel de incidente comportamente violente? Dacă da, descrieți.
- Solicitantul a fost vreodată arestat și/sau reținut și/sau supus vreunei alte intervenții a poliției?
- Există înregistrări privind comportamentul violent în contextul huliganismului?
- Există informații despre refuzul de a executa ordinul unui colaborator sau despre insultarea colaboratorilor de poliție?

Acordați atenție deosebită oricăror proceduri/informații referitoare (în special pentru solicitanții cu vârsta sub 30 de ani) la:

- acte de violență împotriva femeilor și membrilor anumitor grupuri clasificate, de exemplu, în funcție de etnie, orientare sexuală, identitate de gen, dizabilitate, vârstă, religie etc.;
- infracțiuni juvenile anterioare;

- apartenența la o bandă și huliganism;
- violența între semeni, în special intimidare (bulling);
- violența la evenimente sportive;
- abuz de substanțe, inclusiv alcool sau droguri, care ar putea indica o afectare posibilă a capacității de judecată și pierdere a autocontrolului;
- conducere periculoasă, imprudentă sau neatentă;
- criminalitate cibernetică;
- cruzimea față de animale, în special provocarea suferinței sau vătămare corporală.

Datele din registrul armelor de foc

- Solicitantul deține sau a deținut arme de foc în trecut?
- Prezentați informații despre cererile anterioare de eliberare a licenței/autorizației/permisului de armă de foc, dacă există. După caz, prezentați informații despre motivele respingerii anterioare;
- Dacă este cazul, prezentați date, inclusiv motivele, cu privire la orice confiscare/sechestrare a armelor de foc ale solicitantului; revocarea permisului sau restituirea către solicitant a armelor de foc confiscate anterior.

▼ REȚINEȚI

Deși orice condamnare pentru comiterea unei infracțiuni sau unei contravenții cu elemente de violență va conduce la respingerea cererii de eliberare a permisului de procurare a armei, cererea ar trebui examinată luând în considerare orice alt comportament și probe care nu au condus la o condamnare, dar care ar putea indica asupra neeligibilității solicitantului și asupra circumstanțelor în care armele de foc ar putea fi utilizate în mod abuziv, inclusiv în contextul violenței în familie și violenței bazate pe gen.

În acest sens, motiv de îngrijorare ar trebui să fie un model comportamental. Totuși, pot exista și cazuri în care incidentele unice pun la îndoială eligibilitatea/neeligibilitatea persoanei de a deține arme de foc. Modelul de comportament violent sau antisocial sau de abuz ar trebui, în general, să fie considerat mai grav decât un incident unic.[21] Cu toate acestea, incidentele unice nu ar trebui ignorate în evaluarea persoanei în cauză și a eligibilității acesteia de a deține o armă de foc.

Vizitele în teren și interviurile[22]

În procesul de examinare a cererilor, trebuie să fie efectuate interviuri sau verificări cuprinzătoare, în special cu partenerii intimi actuali sau foști ai solicitantului, dar și cu membrii familiei, prietenii, vecinii sau asociații acestuia, înainte de aprobarea sau reînnoirea unui permis de armă. Aceste proceduri sunt deosebit de relevante atunci când există informații care indică asupra violenței în familie și abuzului sau orice alte informații care ar putea indica faptul că solicitantul ar putea utiliza abuziv arma de foc. Răspunsul poliției ar trebui să fie proporțional riscului implicat, iar fiecare caz în parte ar trebui analizat cu o atenție cuvenită.[23]

În timpul vizitelor în tren și interviurilor, trebuie se intervievat un număr egal de femei și bărbați din familie, de la serviciu și din vecinătate, deoarece astfel pot fi obținute diferite perspective și informații despre modelele de comportament ale solicitantului.

Decizia cu privire la cererea de eliberare a permisului de procurare a armei de foc nu ar trebui să se bazeze doar pe informații despre condamnările anterioare la etapa analizei eligibilității solicitanților de a deține arme de foc fără ca aceasta să reprezinte o amenințare la adresa siguranței, ordinii și liniștii publice. Acest aspect este deosebit de relevant în cazul incidentelor de violență în familie care, în general, nu sunt condamnate, după cum s-a discutat anterior. Prin urmare, colaboratorii competenți în domeniu ar trebui să știe că pot lua în considerare probe din informații auzite și că nu trebuie să se bazeze doar pe informațiile obținute de soți/soții/ parteneri/partenere atunci când examinează incidentele legate de violența în familie.[24] Probele din auzite ar putea include dovezile colaboratorilor de poliție care au intervenit la locul incidentelor de violență în familie sau alte informații relevante din alte surse, inclusiv de la centre de asistență socială, instituții de asistență medicală, servicii specializate de asistență și sprijin pentru femeile victime ale violenței și violenței în familie (linii telefonice SOS, centre de siguranță, adăposturi), dar și alte organizații pentru femei care se ocupă de protecția femeilor împotriva violenței și violenței în familie.

Înainte de verificarea antecedentelor printr-o vizită în teren, se recomandă ca **doi colaboratori de poliție, un bărbat și o femeie**, să asigure ca tuturor respondenților potențiali să le fie comod să discute subiecte potențial sensibile.

În cazul în care în instituția voastră deja este utilizată o listă de verificare/ghidare pentru verificarea antecedentelor prin vizite în teren și interviuri, urmați instrucțiunile acesteia, dar luați în considerare și includeți și subiectele/elementele enumerate mai jos, dacă acestea nu sunt prevăzute în lista utilizată în jurisdicția voastră.

Se recomandă ca vizita/vizitele în teren să includă mai multe interviuri, inclusiv cu:

- solicitantul;
- partenerul/partenera și/sau soțul/soția solicitantului;
- fostul/fosta soț/soție sau partener/parteneră al/a solicitantului, în special dacă au divorțat recent;
- alți membri ai familiei (de exemplu, părinți, copii și alți membri ai familiei care locuiesc împreună cu solicitantul);
- persoanele care îl cunosc pe solicitant (de exemplu, vecini, colegi de serviciu, membri ai unei asociații sportive/de vânătoare, colegi de studii în cazul solicitanților tineri etc.).

Interviurile pot oferi informații credibile care vor facilita evaluarea posibilității de acordare a permisului de armă solicitantului. De asemenea, acestea facilitează identificarea oricăror circumstanțe care ar putea indica faptul dacă armele de foc ar putea fi utilizate în mod abuziv în orice situație, inclusiv în contextul violenței în familie. O astfel de evaluare poate fi esențială pentru orice decizie informată cu privire la aprobarea sau respingerea cererii de eliberare a permisului de procurare a armei.

Respondenții trebuie să înțeleagă că nu este responsabilitatea lor să ofere opinii de specialitate, ci să își prezinte opiniile și informațiile, care vor ajuta colaboratorii de poliție să ia decizii corecte.[25] De asemenea, aceștia ar trebui să aibă posibilitatea de a refuza să participe interviu.

Pentru a obține rezultate maxime, interviurile ar trebui structurate și organizate pe baza principalelor preocupări menționate mai sus.

Interviul cu solicitantul

Interviul ar trebui să fie întotdeauna efectuat înainte de acordarea permisului solicitantului care aplică pentru prima dată. Acesta ar trebui să includă o verificare și o analiză a îndeplinirii integrale a cerințelor privind păstrarea în siguranță a armei de foc.

Interviul ar putea oferi posibilitatea de a afla mai multe despre personalitatea solicitantului, comportamentul acestuia în viața privată, imaginea sa și relațiile sale în comunitate etc. Mai jos este prezentată o listă de întrebări propuse care ar putea facilita un astfel de interviu. Lista nu este în niciun caz exhaustivă și, în dependență de nivelul de risc implicat, ar putea fi completată cu întrebări suplimentare. Rețineți că solicitantul se va pregăti pentru interviul cu dvs. și va încerca să producă o impresie bună.

Cerere de eliberare a permisului de armă

- Puteți explica detaliat motivația și motivul pentru care doriți să procurați o armă de foc?
- Dacă motivul este legat de siguranța personală, rugați solicitantul să prezinte detalii și dovezi în susținerea acestei afirmații. Dacă solicitantul spune că motivul este vânătoarea sau un alt hobby/sport, intervievați cel puțin persoanele din asociația de vânătoare sau din clubul sportiv.
- V-ați informat soția/soțul/partenerul/partenera că ați depus o cerere de eliberare a permisului de procurare a armei? Alți membri ai gospodăriei dvs. (membrii adulți care locuiesc cu solicitantul, inclusiv copiii acestuia) sunt informați despre cererea dvs.?
- Ce părere au despre aceasta?

Personalitatea solicitantului și satisfacția generală față de viață

- Descrieți-Vă în câteva cuvinte (sociabil, relaxat, vesel, serios, tradiționalist, de modă veche, impulsiv etc.).
- Cum Vă petreci, de obicei, timpul liber? Aveți vreun hobby?
- Consumați uneori alcool? Jucați jocuri de noroc?
- Vă enervați ușor? În ce fel de situații? Cum reacționați când sunteți furios/furioasă?
- Ce Vă enervează cel mai mult?
- Sunteți angajat/angajată? Dacă da, întrebați: Sunteți mulțumit/mulțumită de cariera dvs., de relația și comunicarea cu șeful și colegii? Sunteți mulțumit/mulțumită de venitul dvs.?

Viața de familie și relațiile în familie

- Cum ați descrie relația dvs. cu partenerul/partenera/soțul/soția dvs.?
- Partenerul/partenera/soțul/soția dvs. este angajat/angajată?
- Șotul/soția dvs. are un cerc larg de prieteni? Petrece timpul cu ei?
- Există situații în care sunteți gelos/geloasă sau suspicios/suspicioasă față de partenerul/partenera dvs.?
- Partenerul/partenera dvs. are relații apropiate cu familia sa? Ține legătura cu aceasta regulat?
- Cum ați descrie relația dvs. cu ceilalți membri ai familiei, inclusiv cu copiii?

- Cine este responsabil de gospodărie când trebuie luate decizii importante?
- Cine este responsabil de copiii din familia dvs.?
- Cum Vă simțiți atunci când cineva din gospodăria dvs. nu Vă respectă alegerile/deciziile?
- Cum soluționați conflictele cu partenerul/partenera/soțul/soția sau cu alți membri ai familiei?
- Ce măsuri/pedepse disciplinare aplicați față de copiii dvs.?

În cazul în care solicitantul este divorțat/divorțată/separate/separată

- Când ați divorțat/V-ați separat?
- Aveți copii din căsătorii/relații anterioare?
- Cum V-a afectat divorțul?
- Țineți legătura cu fostul partener/parteneră? Achitați pensia alimentară în mod regulat?
- Aveți probleme cu fostul soț/soție/partener/parteneră?

Viața în comunitate

- Aveți un cerc larg de prieteni?
- Cum ați descrie relația dvs. cu vecinii? Există vreun vecin care Vă enervează? Dacă da, de ce?
- Cum ați descrie relația dvs. cu colegii (șeful, colegii de serviciu)?
- Cum soluționați conflictele cu colegii, vecinii, prietenii?
- Ați făcut armata? Ați participat la vreun conflict armat? Dacă da, povestiți-mi mai multe despre aceasta.
- Sunteți suporter al vreunui club de fotbal? Mergeți la evenimente sportive?
- Întrebați despre apartenența solicitantului la diferite grupuri (religioase, de hobby, profesionale).

▼ REȚINEȚI

Nu este ceva neobișnuit dacă persoanele care sunt violente acasă se comporte altfel în public și sunt caracterizate de colegi și cunoscuți ca persoane respectate, devotate familiei etc.

Observați cu atenție comportamentul solicitantului în timpul interviului și luați notițe în timpul interviului sau imediat după acesta ca să fiți siguri că v-ați notat impresiile.

Colaboratorii de poliție, de obicei, solicită solicitanților să recomande o persoană cu care ar trebui să discute în timpul verificării antecedentelor. Cu toate acestea, colaboratorii de poliție trebuie să țină cont de faptul că persoanele cu care vor discuta nu trebuie neapărat să se limiteze doar la persoanele recomandate de solicitant.

Interviul cu soțul/soția/partenerul/partenera

Interviurile cu partenerii, care ar putea fi victime ale violenței în familie, pot fi considerate esențiale pentru evaluarea corectă a cererii. După cum s-a discutat mai sus, soții și partenerii actuali și foști îl cunosc bine pe solicitant și pot fi afectați serios de accesul solicitantului la arme de foc. De asemenea, aceștia pot menține relații cu solicitantul în legătură cu subiecte ce țin de copiii lor și alte aspect ale vieții de familie sau pot avea conflicte cu acesta.

Astfel de interviuri trebuie efectuate acordând atenție subiectelor sensibile, iar colaboratorii trebuie să țină cont de faptul că o victimă a violenței în familie poate fi reticentă să vorbească deschis cu poliția din frica de acte de violență noi sau de răzbunare. Informațiile prezentate în timpul interviului trebuie tratate ca fiind confidențiale.[26] **De asemenea, acestora trebuie să li se ofere posibilitatea de a nu participa la interviu. Această posibilitate trebuie acordată în special victimelor violenței, pentru care efectuarea unui interviu ar putea pune și mai mult în pericol siguranța lor. Dacă se consideră că efectuarea interviului ar putea reprezenta o amenințare pentru siguranța lor, ar trebui utilizate alte surse de informații. În orice caz, aceste persoane ar trebui să fie informate despre cererea depusă și să aibă datele de contact ale colaboratorului organului competent.**

Colaboratorii trebuie să beneficieze de o instruire corespunzătoare ca să cunoască bine indicatorii violenței în familie și cum să susțină victimele și să le asigure protecția. Colaboratorii de poliție trebuie instruiți să recunoască diferite forme de violență, inclusiv violența în familie. Aceștia trebuie să fie conștienți de faptul că ar putea fi nevoie să întreprindă măsuri active pentru a proteja partenerul/partenera solicitantului de răzbunare. Acest lucru este deosebit de important dacă partenerul/partenera este intervievat/intervievată în legătură cu cererea și acordarea informațiilor, care conduc la respingerea

sau revocarea cererii, deoarece solicitantul și-ar putea învinui partenerul/partenera și ar putea recurge la violență.[27] În timpul interviurilor cu partenerii, siguranța acestora este foarte importantă, iar măsurile care ar putea să o compromită trebuie evitate.

Se recomandă ca un colaborator de poliție de sex feminin să efectueze interviul cu soția/partenera solicitantului dacă solicitantul este bărbat. Astfel femeile vor fi mai predispuse să vorbească deschis și sincer, fără nicio îngrijorare sau teamă.

Asigurați-vă că interviul cu partenera/soția solicitantului se desfășoară **în privat**; este foarte important ca interviul să se desfășoare **într-un cadru privat, care să asigure confidențialitatea discuției**. Persoanei intervievate trebuie să i se ofere posibilitatea de a alege dintre mai multe opțiuni privind locul și momentul desfășurării interviului, inclusiv la domiciliul acesteia, în absența solicitantului, la secția de poliție, prin telefon sau într-un alt loc pe care îl consideră cel mai potrivit și la o oră convenabilă pentru ea. Soția/partenera solicitantului trebuie informată că interviul este **confidențial** și că este doar o parte a verificării antecedentelor.

Interviul este o oportunitate de **a informa foștii și actualii soți/soții și parteneri/partenere** cu privire la depunerea cererii de eliberare a permisului de armă, în cazul în care solicitantul nu i-a informat.

Cererea de eliberare a permisului de armă

- Ați fost informat/informată de către solicitant despre cererea sa de eliberare a permisului de armă?
- Ce părere aveți despre motivele sale pentru care vrea să dețină o armă?
- Aveți vreo îngrijorare în această privință (de exemplu, Vă faceți griji pentru siguranța dvs. sau a copiilor dvs.)? Povestiți-ne mai multe despre aceasta.

Aspecte generale

- Descrieți solicitantul în câteva cuvinte (sociabil, relaxat, vesel, serios, tradiționalist, de modă veche etc.).

Viața de familie și relațiile în familie

- Cum ați descrie relația dvs. cu solicitantul?
- Cine este responsabil de copiii din gospodăria voastră? Descrieți relația lui cu copiii.
- Cum luați decizii importante în familie? Cine este responsabil de acestea?
- Cum reacționează atunci când cineva din gospodărie nu îi respectă alegerile/deciziile?
- Se enervează repede? Cum reacționează atunci când este furios/furioasă? Vă este frică de el/ea și de reacțiile sale în astfel de situații?

- A manifestat vreodată comportamente de control în relație? Dacă da, povestiți despre cazuri concrete. Vă simțiți liber/liberă să faceți ceea ce doriți fără frică (de exemplu, să ieșiți cu prietenii, să mergeți la cumpărături, să Vă machiați și să Vă îmbrăcați cum doriți, să Vă vizitați familia....)? Este o persoană geloasă?
- Aveți deseori certuri sau conflicte cu solicitantul? Cum le soluționați?
- A fost vreodată violent/violentă (cu dvs., copiii și alți membri ai familiei)? Dacă da, puteți vorbi mai detaliat?
- Solicitantul este impulsiv?
- Manifestă schimbări ale stării emoționale, o stare persistentă de tristețe sau o pierdere a interesului pentru activitatea zilnică? A avut recent gânduri suicidale?
- Solicitantul este predispus la consumul de alcool, droguri sau la jocuri de noroc?
- Cum soluționați conflictele cu partenerul/partenera/soțul/soția sau alți membri ai familiei?
- Vă vedeți în mod regulat cu prietenii și membrii familiei?
- Ați putea descrie relația sa cu prietenii, vecinii și colegii? Este respectat în comunitate? Are conflicte cu prietenii, vecinii sau colegii?
- Cum își petrece timpul liber? Are hobby-uri?
- Are un cerc larg de prieteni?

Viața în comunitate

- Solicitantul are un cerc larg de prieteni? A prezentat semne de izolare socială?
- Cum este relația sa cu prietenii, vecinii și colegii?
- Are vreun conflict cu aceștia?

Observați cu atenție comportamentul persoanei în timpul interviului și luați notițe în timpul interviului sau imediat după acesta ca să fiți siguri că v-ați notat impresiile. Dacă observați semne de violență, informați colaboratorul de poliție responsabil de cazurile de violență în familie/violență împotriva femeilor.

▼ REȚINEȚI

Partenerul/partenera solicitantului nu este obligat/obligată să-și exprime aprobarea sau consimțământul cu cererea de eliberare a permisului de armă, lucru care ar trebui clarificat. Responsabilitatea de a lua decizia îi revine poliției, care trebuie să se bazeze pe toate dovezile disponibile. Totuși, dacă soțul/soția are suspiciuni sau își exprimă îngrijorările, acestea trebuie luate în considerare cu cea mai mare seriozitate și trebuie efectuate verificări suplimentare în privința cererii.

Dacă partenerul/partenera solicitantului consideră că agresorul ar putea recurge la acte de violență împotriva sa, cazul trebuie încadrat în categoria de risc maxim. Pe de altă parte, există cazuri în care femeile, după ce au suferit de violență timp îndelungat, s-au obișnuit cu aceasta, îi minimizează riscurile și nu sunt capabile să le recunoască.

Interviul cu fostul partener

După cum s-a discutat mai sus, foștii soți/soții și parteneri/partenere îl cunosc bine pe solicitant, iar dobândirea unei arme de foc de către acesta poate reprezenta o preocupare serioasă pentru siguranța lor. Dacă există vreun indiciu de risc, se recomandă efectuarea unui interviu cu aceștia. Interviul dat ar putea fi relevant în special în cazul unui divorț sau unei separări recente. De asemenea, în astfel de cazuri consultarea cu centrul local de asistență socială ar putea fi utilă. Câteva întrebări pentru partenerul actual pot servi drept bază pentru interviu, fiind acordată o atenție deosebită următoarelor întrebări:

- Când ați divorțat/v-ați separat? Cum a decurs procesul de divorț?
- Țineți legătura cu fostul partener/fosta parteneră? Achită pensia alimentară în mod regulat?
- Aveți probleme cu fostul/fosta soț/soție?
- A fost vreodată violent/violentă (cu dvs., copiii și alți membri ai familiei)? Dacă da, puteți vorbi despre aceasta mai detaliat?
- Aveți careva îngrijorări legate de cererea de eliberare a permisului de armă depusă de fostul partener/fosta parteneră?

Interviul cu membrii adulți ai familiei, inclusiv cu părinții solicitantului

Dacă este cazul, părinții solicitantului pot oferi informații importante despre personalitatea și experiența acestuia, în special despre copilăria și educația solicitantului.

- Ați fost informat de către solicitant despre cererea sa de eliberare a permisului de armă?
- Aveți îngrijorări legate de cererea depusă pentru eliberarea permisului de armă?
- Cum era solicitantul în copilărie.
- S-a adaptat bine la școală? A avut mulți prieteni? A fost vreodată victimă a violenței între semeni?
- A avut relații de cuplu?
- Cum reacționa de obicei și cum reacționează acum când i se refuză ceva?
- A fost vreodată membru al vreunei bande, grup de huligani sau al unui grup similar?
- A fost supus unor metode violente de disciplinare în copilărie?
- A avut vreodată gânduri suicidale sau probleme de sănătate mintală?
- Ce atitudini avea față de femei?
- Ce atitudini avea față de anumite grupuri clasificate, de exemplu, în funcție de etnie, orientare sexuală, identitate de gen, dizabilitate, vârstă și religie?
- Era predispus la abuzul de substanțe, inclusiv alcool și droguri?
- Obișnuia să conducă în mod imprudent?
- A fost vreodată crud/crudă cu animalele?

Interviuri cu alte persoane (vecini, colegi, membri ai unor asociații sportive și/sau de vânătoare)

Intervievarea vecinilor, colegilor și membrilor asociațiilor sportive și/sau de vânătoare ar putea contribui la formarea unei imagini mai ample despre solicitant și personalitatea/caracterul acestuia și, de asemenea, ar putea sugera orice conflicte sau certuri care ar putea indica o situație de risc, în special dacă acestea apar în relațiile cu vecinii.

- Cum se comportă solicitantul în comunitate, în cartier, la locul de muncă și într-un club sportiv/de vânătoare?

- Povestiți-ne despre relația/interacțiunile sale cu prietenii/colegii și vecinii? Se ceartă des?
- Este predispus/predispusă la conflicte? Cunoașteți vreo situație în care a fost violent/violentă, inclusiv în relațiile de familie?
- Solicitantul are probleme legate de abuzul de alcool sau droguri sau de jocurile de noroc?

Dacă solicitantul indică în cerere că are nevoie de armă pentru vânătoare, întrebați reprezentantul asociației de vânătoare dacă solicitantul este membru activ, participă regulat la activitățile și competițiile asociației, de când este membru al asociației și dacă s-a implicat anterior în incidente de vânătoare și tir, precum și despre orice măsuri disciplinare luate împotriva solicitantului și orice măsuri disciplinare impuse.

Raportul privind verificările antecedentelor

În raport ar trebui să fie precizat în mod explicit dacă există circumstanțe care indică faptul că armele de foc ar putea fi utilizate în mod abuziv, în special în contextul:

- violenței în familie și violenței împotriva femeilor,
- riscurilor asociate grupurilor celor mai expuse riscului de utilizare abuzivă a armelor de foc, în special bărbații tineri.

Trebuie evitată orice ambiguitate sau neclaritate.

Dacă informațiile colectate nu oferă dovezi suficiente și pun la îndoială eligibilitatea persoanei de a l se încredința o armă de foc, trebuie efectuate verificări suplimentare pentru a stabili dacă există sau nu alte dovezi că persoana nu ar fi potrivită/eligibilă să dețină o armă de foc.

Caseta 1: Efectuarea altor verificări, inclusiv verificarea pe rețelele sociale și a prezenței în mediul online

Conturile solicitantului pe rețelele sociale pot oferi informații importante despre caracterul și comportamentul acestuia și pot indica dacă există preocupări care trebuie luate în considerare în timpul examinării cererii. Orice activitate, care ar putea constitui un semnal de alarmă, trebuie examinată cu atenție.

De asemenea, luați în considerare prezența online a solicitantului dincolo de rețelele sociale, de exemplu pe forumuri, în camere de chat și în comunități online.

În ceea ce privește prezența pe rețelele sociale și online, o atenție deosebită ar trebui acordată oricărui conținut care:

- promovează și idealizează violența în orice context;
- conține atitudini misogine, discurs instigator la ură împotriva femeilor și fetelor sau alte prejudecăți exprimate în mod accentuat împotriva femeilor;
- justifică sau incită la violența împotriva femeilor și fetelor și la violența bazată pe gen, inclusiv violența sexuală, hărțuire și abuz;
- exprimă o atitudine pozitivă față de atacurile armate în masă, inclusiv prin postări despre autorii atacurilor armate în masă din trecut;
- conține discurs instigator la ură sau atitudini violente față de anumite grupuri clasificate, de exemplu, în funcție de etnie, orientare sexuală, identitate de gen, dizabilitate, vârstă, religie;
- indică implicarea în acțiuni de intimidare online și/sau hărțuire online/criminalitate cibernetică;
- indică apartenența la o bandă;
- indică radicalizare și extremism violent;
- promovează violența la evenimente sportive;
- promovează conducerea periculoasă, imprudentă sau neglijentă;
- indică acte de cruzime față de animale.

ETAPA 3:

Adoptarea unei decizii informate și sensibile la dimensiunea de gen

Deciziile cu privire la cereri ar trebui luate după evaluarea tuturor informațiilor relevante și luând în considerare particularitățile fiecărui caz aparte. Pentru a lua o decizie informată cu privire la posibilitatea utilizării abuzive a armelor de foc în contextul violenței în familie și al violenței bazate pe gen, asigurați-vă că au fost colectate toate informațiile relevante, inclusiv din:

- evidențele infracțiunilor și contravențiilor, registrele operative și alte evidențe;
- registrele poliției;
- registrul armelor de foc;
- vizitele în teren și interviurile, inclusiv cu partenerul/partenera, dacă este cazul;
- alte surse de informații, cum ar fi rețelele sociale și prezența online.

În procesul de evaluare a unei cereri de eliberare a permisului de armă, atât din perspectiva de gen, cât și în general, trebuie luați în considerare următorii factori, care ar putea indica asupra riscului utilizării abuzive a armei de foc în acte de violență împotriva femeilor, violență în familie și violență bazată pe gen:

- toate condamnările anterioare, atât pentru infracțiuni, cât și pentru contravenții, în special cele legate de violența în familie;
- istoricul comportamentului infracțional sau al încălcării liniștii și ordinii publice, chiar și atunci când nu au condus la condamnare, ar putea indica asupra circumstanțelor care conduc la o posibilă utilizare abuzivă a armelor de foc;
- decizia cu privire la cererea de eliberare a permisului de procurare a armei nu ar trebui să se bazeze doar pe condamnări atunci când se analizează eligibilitatea solicitanților de a deține o armă de foc fără a pune în pericol ordinea sau liniștea publică, iar probele din informațiile auzite, obținute în timpul verificării antecedentelor trebuie luate în considerare;
- asigurați-vă că orice caz de violență în familie și orice comportament violent și agresiv este abordat cu cea mai mare atenție, indiferent de rezultat, deoarece poate indica asupra circumstanțelor în care armele de foc ar putea fi utilizate abuziv;
- acuzațiile sau informațiile care nu au condus la o condamnare pot constitui totuși dovezi ale neeligibilității, în special dacă au fost primite mai multe acuzații din diferite surse, iar informațiile sunt considerate credibile și fiabile. Acest fapt este deosebit de relevant pentru orice incident care implică violență sau arme de foc;
- deși modelele de comportament violent, antisocial sau abuzul ar trebui, în general, considerate mai grave decât un incident unic, incidentele unice nu ar trebui ignorate în timpul evaluării persoanei în cauză și a eligibilității acesteia de a deține o armă de foc. Acest fapt ar putea fi deosebit de relevant în cazul violenței în familie, având în

vedere nivelul scăzut de raportare;

- acordați atenție deosebită interviurilor efectuate cu soții/soțiile/partenerii/partenerele și alți membri ai familiei, inclusiv cu foștii parteneri/partenere. Orice îngrijorare exprimată de aceștia trebuie abordată cu atenție maximă;
- totuși, partenerul intim poate fi reticent sau incapabil să își exprime deschis îngrijorările; astfel alte surse de informații în acest sens sunt foarte importante;
- orice înregistrare privind discursul instigator la ură, atitudinile de ostilitate și violență față de femei și persoane sau grupuri, bazate pe etnie, rasă, orientare sexuală, identitate de gen, dizabilitate, vârstă sau religie;
- orice apartenență la bande sau grupuri de huligani, inclusiv în contextul evenimentelor sportive violente;
- o atenție deosebită trebuie acordată oricărui indiciu de radicalizare sau extremism violent sau oricărui conținut legat de atacuri armate în masă;
- orice indiciu de abuz de substanțe, inclusiv alcool și droguri;
- registrele poliției cu informații despre orice activitate care implică arme de foc, în special infracțiuni care implică violență sau orice nerespectare a condițiilor în baza cărora a fost eliberat un permis de armă, inclusiv cele legate de păstrarea armelor în condiții de siguranță. Acestea includ, de asemenea, orice refuz sau revocare anterioară a unui permis de armă.

În cazul în care, în timpul examinării cererii, sunt stabilite și documentate circumstanțe care indică faptul că armele de foc ar putea fi utilizate în mod abuziv, permisul de procurare a armei nu trebuie acordat, astfel cum prevede Legea privind armele. Dacă în timpul examinării cererii, apare orice suspiciune privind o astfel de utilizare abuzivă, dar sunt necesare informații suplimentare, cererea trebuie examinată suplimentar pentru a obține dovezi suficiente cu privire la existența sau lipsa unui risc de utilizare abuzivă a armelor de foc. Procesul decizional ar trebui să se bazeze pe obiectivul principal de a preveni orice prejudiciu cauzat de utilizarea abuzivă a armelor de foc.

▼ REȚINEȚI

Dacă o cerere este respinsă pe baza indiciilor că armele de foc ar putea fi utilizate în mod abuziv în contextul violenței în familie și aceste informații au fost obținute de la parteneri intimi sau de la alți membri ai familiei, asigurați-vă că în niciun caz solicitantul, cererea căruia a fost respinsă, nu va afla motivele respingerii, deoarece în caz contrar partenerul și membrii familiei sale vor fi expuși unui risc extrem, iar siguranța lor ar putea fi grav compromisă. Aceste cazuri trebuie tratate cu cea mai mare atenție.

ETAPA 4:

Monitorizarea continuă a îndeplinirii condițiilor legale pentru posesia armei

Autoritățile trebuie să ia măsuri corespunzătoare pentru a monitoriza orice activitate a titularului unui permis, pentru ca toate informațiile relevante să fie ușor disponibile pentru evaluarea continuă a eligibilității unei persoane de a deține o armă de foc. Este foarte important ca colaboratorii să acționeze ferm, în special în cazul incidentelor în familie și violenței, pentru a evita prejudiciile cauzate prin utilizarea abuzivă a armelor de foc, care ar putea fi prevenite.[28] O revizuire a eligibilității continue a titularului permisului de armă ar trebui să aibă loc în urma unui incident de violență în familie sau abuz.

Informațiile privind eligibilitatea titularului permisului pot fi prezentate și de către persoanele care îl cunosc pe titular. Toate aceste sesizări trebuie investigate și înregistrate în mod corespunzător. În cazul în care informațiile raportate pot fi justificate, trebuie efectuată o revizuire a eligibilității continue a titularului permisului. Sesizările anonime trebuie tratate ca informații operative și trebuie întreprinse măsuri pentru ca orice verificări sau proceduri judiciare ulterioare să nu dezvăluie sursa informațiilor. În cadrul investigației ar trebui luate și măsuri pentru a stabili dacă sesizarea ar putea fi rău intenționată.[29]

În cadrul unei astfel de evaluări continue, medical de familie și medical specialist trebuie informați despre obligația lor legală de a raporta la timp orice schimbare a stării de sănătate a titularului permisului de armă care îi afectează eligibilitatea de a deține arma.

După autorizarea eliberării permisului de armă, trebuie planificate vizite periodice de monitorizare la solicitant pentru a verifica dacă arma de foc este păstrată conform cerințelor prevăzute de lege și dacă sunt îndeplinite condițiile de păstrare în siguranță a acesteia.

1 Sursa: Platforma SEESAC de monitorizare a violenței armate

2 SEESAC. 2019. Misuse of Firearms in Domestic Violence in South East Europe: Fast Facts. *[Utilizarea abuzivă a armelor de foc în cazurile de violență în familie în Europa de Sud-Est: Informații esențiale.]*

3 SEESAC.2022. In Focus Armed Violence Monitor on Firearm Incidents in the Context of Domestic Violence in SEE in 2019-2021. *[În atenție: Monitorul violenței armate privind incidentele cu arme de foc în contextul violenței în familie în Europa de Sud-Est în perioada 2019–2021.]*

4 SEESAC.2019. Men and Firearms in South East Europe: Fast Facts. *[Bărbații și armele de foc în Europa de Sud-Est: Informații esențiale.]*

5 Pentru mai multe informații, consultați OSCE-led Survey on Violence Against Women - Main Report *[Studiul privind violența împotriva femeilor coordonat de OSCE – Raport principal]*. Acest raport prezintă rezultatele comparabile la nivel interregional ale studiului OSCE privind bunăstarea și securitatea femeilor, realizat în anul 2018 în jurisdicții selectate din Europa de Sud-Est și de Est. Cercetarea coordonată de OSCE a inclus o componentă cantitativă și una calitativă și a fost realizată în scopul prezentării unor date comparabile privind diferitele forme de violență cu care se confruntă femeile în copilărie și pe parcursul vieții. În cadrul cercetării a fost examinată violența suferită de femei atât în contexte conflictuale, cât și în contexte neconflictuale, precum și impactul violenței împotriva femeilor și fetelor, inclusiv consecințele sale de durată. Au fost adresate întrebări privind normele și atitudinile referitoare la violența împotriva femeilor pentru a înțelege mai bine cauzele subiacente ale violenței.

6 Definițiile din acest capitol sunt preluate din Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice.

7 Pentru mai multe informații, consultați OSCE-led Survey on Violence Against Women - Main Report *[Studiul privind violența împotriva femeilor coordonat de OSCE – Raport principal]*. Acest raport prezintă rezultatele comparabile la nivel interregional ale studiului OSCE privind bunăstarea și securitatea femeilor, realizat în anul 2018 în jurisdicții selectate din Europa de Sud-Est și de Est. Cercetarea coordonată de OSCE a inclus o componentă cantitativă și una calitativă și a fost realizată în scopul prezentării unor date comparabile privind diferitele forme de violență cu care se confruntă femeile în copilărie și pe parcursul vieții. În cadrul cercetării a fost examinată violența suferită de femei atât în contexte conflictuale, cât și în contexte neconflictuale, precum și impactul violenței împotriva femeilor și fetelor, inclusiv consecințele sale de durată. Au fost adresate întrebări privind normele și atitudinile referitoare la violența împotriva femeilor pentru a înțelege mai bine cauzele subiacente ale violenței.

8 Amnesty International, Rețeaua internațională de acțiune privind armele de calibru mic (IANSA) și Oxfam International. 2005. The Impact of Guns on Women's Lives. *[Impactul armelor de foc asupra vieții femeilor] Oxford: The Alden Press.*

9 Consultați: American Psychological Association, Dictionary of Psychology. *[Asociația Americană de Psihologie, Dicționarul de psihologie.]*

10 Consultați: Brian Heilman with Gary Barker. 2018. Masculine Norms and Violence. Making the Connections *[Normele masculine și violența. Stabilirea legăturilor]*. Promundo

11 SEESAC.2019. Men and Firearms in South East Europe: Fast Facts. *[Bărbații și armele de foc în Europa de Sud-Est: Date esențiale.]*

12 Consultați: Heilman, B., Barker, G., and Harrison, A. (2017). The Man Box: A Study on Being a Young Man in the US, UK, and Mexico. *[Cutia masculinității: un studiu privind experiența de a fi bărbat tânăr în SUA, Regatul Unit și Mexic]* Washington, DC and London: Promundo-US and Unilever.

13 Brian Heilman with Gary Barker. 2018. Masculine Norms and Violence. Making the Connections. *[Normele masculine și violența. Stabilirea legăturilor]*. Promundo.

14 SEESAC. Gender and SALW in South East Europe: Main Concerns and Policy Responses. *[Genul și armele de calibru mic și ușoare (SALW) în Europa de Sud-Est: principalele preocupări și răspunsurile la nivel de politici.]*

15 Consultați: Page, Ella. 2009. ‚Men, Masculinity and Guns: Can We Break the Link?' *[„Bărbații, masculinitatea și armele: putem rupe această legătură?"]*. IANSA; Mankowski, Eric. 2013. ‚Antecedents to Gun Violence: Gender and Culture' *[„Factorii premergători violenței armate: genul și cultura"]*. In Gun violence: Prediction, Prevention, and Policy. American Psychological Association; Bevan, James and Nicholas Florian. 2006. ‚Few options but the gun: Angry young men' *[„Puține alternative în afară de armă: tineri bărbați furioși"]*. In Small Arms Survey 2006: Unfinished Business. Geneva: Small Arms Survey.

16 Ibid.

17 SEESAC. 2006a. The Rifle has the Devil Inside – Gun Culture in South Eastern Europe. *[În pușcă este diavolul – cultura armelor în Europa de Sud-Est.]*

18 Page, Ella. 2009.

19 Bevan, James and Nicholas Florian. 2006. ‚Few options but the gun: Angry young men' *[„Puține alternative în afară de armă: tineri bărbați furioși"]*. In Small Arms Survey 2006: Unfinished Business. Geneva: Small Arms Survey.

20 Home Office. 2016. Guide on Firearms Licensing Law *[Ghidu Legii cu privire la licențierea armelor de foc]*.

21 Ibid, p.98.

22 Această secțiune prezintă detaliat Propunerea de Orientări privind aplicarea dispozițiilor legale referitoare la posesia armelor, în scopul prevenirii violenței în familie și a violenței în cuplu, elaborate în cadrul proiectului PNUD Serbia „Reducerea riscurilor, creșterea siguranței – către eliminarea utilizării abuzive a armelor de calibru mic și armamentului ușor (SALW) în contextul violenței în familie".

23 Ibid. p.102.

24 Ibid, p.101.

25 Ibid, p. 71.

26 Ibid. p. 101.

27 Ibid. p. 101.

28 Ibid. p.102.

29 Ibid. p.102.

SEESAC

Biroul de control pentru Europa de Sud-Est și de Est
asupra armelor de calibru mic și a armamentului ușor (SEESAC)

Bulevar Zorana Đinđića 64, 11000 Belgrade, Serbia
Tel.: +381 11 415 5300
E-mail: seesac@undp.org
www.seesac.org

Funded by
the European Union

Activitate în cadrul:

RegionalCooperationCouncil